

STUDIEBOL

‘Kennnis is de basis’

Kennis is essentieel voor de toekomst van de bloembollensector. Maar hoe zorg je dat die kennis zorgvuldig wordt overgedragen, hoe leg je kennis vast en hoe hou je een en ander up-to-date? De Bollenacademie heeft daar sinds 2016 hard aan getrokken. Het resultaat: maar liefst twaalf boeken, aangevuld met digitale cursussen, en nog enkele titels in de maak.

Tekst: Jeannet Pennings | Fotografie: Stichting Bollenacademie

van Nederland. Dit icoon wordt in steeds grotere mate gereduceerd, met steeds lagere milieubelasting en toene-
rende ontwikkelingen in het bollenvak gaan hard en dat
huidige en toekomstige ondernemers en werknemers.
lang om kennis vast te leggen en vooral ook te delen.
Stichting Bollenacademie in 2016 gestart met de ontwik-
keling van boeken over bolgewassen en de bloembollensector.

De tweede in deze serie. Deze handleiding
over tulpenbollen. In dit boek komen alle teelttech-
nische aspecten van het telen van tulpen aan bod. Het bevat algemene
informatie over teeltmaatregelen gedurende het
groeiseizoen, drogen en bewaren en ziekten- en plagen.
De effecten op lange termijn en economische
aspecten. Dit boek vormt een belangrijke basis voor
alle partijen met interesse in de teelt van tulpen.

Elke partij die verbonden is met onderwijs en bloem-
bollen is vertegenwoordigd in Stichting Bollenaca-
demie. Het doel van de stichting is tweeledig: de in-
stroom in het bloembollenonderwijs en de deelname
aan scholing vergroten en de kwaliteit van het kennisaanbod
waarborgen. Dat vertaalde zich in 2016 in de start van het
driejarige project Studiebol met financiering van Colland
Arbeidsmarkt. Inmiddels kan de balans worden opgemaakt.
Voor het basisonderwijs zijn filmpjes gemaakt en wordt een
lespakket ontwikkeld voor leerlingen in groep 7 en 8. Daar-
naast mag de sector vooral trots zijn op een actuele boeken-
reeks en een aantal zeer praktische digitale cursussen.

TIJD VOOR VERNIEUWING

Dat het tijd werd voor vernieuwing van het kennisaanbod
moge duidelijk zijn. “De teelthandleiding narcis is daarvan
het meest sprekende voorbeeld”, vertelt André Hoogendijk,
adjunct-directeur van de KAVB en voorzitter van Stichting
Bollenacademie. “In 1908 verscheen de laatste serieuze
Nederlandse uitgave over de narcissenteelt. Ook in het
hyacintenvak was het al decennia geleden dat er een goed en
relevant boek over de teelt werd gepubliceerd. En voor een
relatief nieuw product als Zantedeschia was er überhaupt
nog niets verschenen dat de professionele teelt beschrijft.”
Voor de grootste gewassen – tulpe, lelie, narcis en hyacint

Veertien titels

Reeds verschenen:

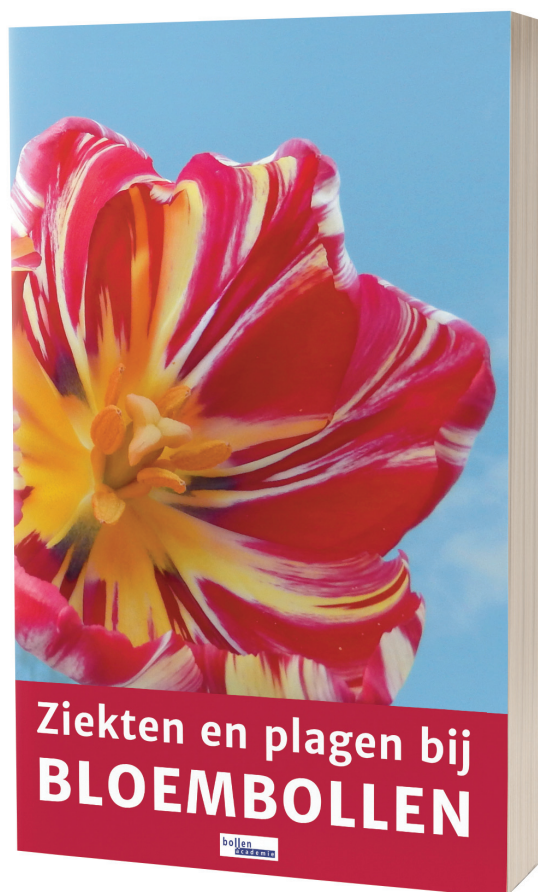
De teelt van tulpen
De broei van tulpen
Forcing Tulips
De teelt van lelies
De broei van lelies
Forcing Lilies
De teelt en broei van narcissen
De teelt en broei van hyacinten
De teelt van sneeuwklokjes
Ziekten en plagen bij bloembollen
De bloembollenketen
De veredeling van bloembollen

In 2019 beschikbaar:

De teelt en broei van Zantedeschia
De fysiologie van bloembollen

Alle boeken zijn online te bestellen op www.bollenacademie.nl (boeken). Ze kosten 59 euro per stuk met uitzondering van het ziekten- en plagenboek (€ 99) en de teelt van sneeuwklokjes (€ 25).

De digitale cursussen zijn gratis te volgen op www.bollenacademie.nl (cursussen).

– wilde de Bollenacademie sowieso een teelthandleiding ontwikkelen, voor zowel de teelt als broeierij. “Vervolgens hebben we gekeken waar in het vak de grootste behoeften lagen. Zantedeschia is een voorbeeld van een gewas waarin nog steeds uitbreiding plaatsvindt en de behoefte aan kennisoverdracht relatief groot is. In een teelt als gladiool speelt dat veel minder.” Bepalend is ook schrijvers met de nodige specialistische kennis te kunnen vinden. “In het geval van dahlia is dat helaas niet gelukt. Bij Galanthus, een kleine teelt waarvoor minder financiële middelen beschikbaar waren, heeft een hbo-student het boek geschreven.”

NASLAGWERK

Er zijn reeds twaalf boeken verschenen en nog twee in de maak (zie kader). Meest in het oog springend is het boek ‘Ziekten en plagen bij bloembollen’, een ruim 600 pagina’s tellend naslagwerk met meer dan 500 foto’s. “Inclusief de nieuwere virussen zoals TVX en PIAMV. In dit boek is 140 jaar wetenschappelijk onderzoek naar ziekten en plagen in bloembollen gebundeld. Iedereen die actief is in de sector moet dit boek in de kast hebben staan. Naast de bijbel”, zegt Hoogendijk met een knipoog.

Voor alle boeken geldt dat ze geschreven zijn met het oog op studenten én werkenden. De meeste werknemers in de bloembollensector komen immers niet vanuit het groene onderwijs. Hoogendijk: “Deze zogenaamde zij-instromers missen een stuk kennis. Die kennis wil je als sector kunnen aanreiken zonder dat ze een driejarige opleiding moeten volgen. Het is de bedoeling dat werkgevers de boeken beschikbaar stellen aan hun medewerkers. Omdat in de lelie- en tulpenbroeierij veel buitenlandse arbeidskrachten werken, zijn deze boeken ook in het Engels beschikbaar.” Ook heeft de Bollenacademie stevig ingezet op de ontwikkeling van digitaal lesmateriaal. Paul Laan, teler en broeier

uit Venhuizen, is daar een groot voorstander van. “De online modules maken de kennis heel toegankelijk: niet te lang en de kern beschrijvend. Bovendien is de kennis digitaal eenvoudig up-to-date te houden.” De jonge ondernemer was betrokken bij de ontwikkeling van het boek ‘De teelt van tulpen’ en de bijbehorende digitale cursus. Hij is blij met de vernieuwingsslag van het kennisaanbod. “Toen ik zelf op school zat, ergerde ik mij aan de vaak gedateerde informatie. Neem de tulpenbroeierij, daarin is de afgelopen jaren ontzettend veel gebeurd. De meest recente info is nu vastgelegd en dat biedt een prima basis voor iedereen die onze sector binnenkomt. De details en dynamiek volgen in de praktijk.”

Ook Engel Hopman, bollendocent aan het Clusius College in Hoorn, is enthousiast over het nieuwe studiemateriaal. “Ik gebruik een deel van de boeken in mijn lessen. De rest is beschikbaar als naslagwerk. De digitale cursussen zijn een waardevolle aanvulling en erg gebruiksvriendelijk. De hoofdstukken zijn inclusief een aantal kennisvragen. De modules bevatten allerlei filmpjes uit de praktijk, wat het erg dynamisch maakt, en worden afgesloten met een toets.” Volgens Hopman vormen de boeken en digitale cursussen een ideale combinatie, voor zowel docent als student. “De sector faciliteert hiermee de kennisoverdracht en dat is zeer waardevol. Het werk wordt immers pas interessant als je ergens beter in bent of er meer van weet.”

Partners in Stichting Bollenacademie zijn de KAVB, Anthos, het Wellantcollege, het Clusius College en Wageningen University & Research. In de Raad van Advies hebben de groene hogescholen en AOC's, de vakbonden, Delphy en LTO Nederland zitting.